

Schaakclub de Mercatel

www.demercatel.be
*Centrum De Vlier
Groot Begijnhof 15
9040 Sint-Amandsberg*

januari, februari, maart 2016
verantw. uitg: Joannes Raepsaet, Alfred Vanderstegenlaan 90 9000 Gent

VOORWOORD

Beste clubgenoten en sympathisanten

We hebben inmiddels al een kwart van het nieuwe werkjaar achter de rug en we kunnen daar met tevredenheid op terugblikken, niet alleen omwille van de schaakprestaties, maar ook voor de buitenschaakse activiteiten.

Ons beleid inzake jeugdwerking heeft ook in 2015 bewezen dat de inspanningen van onze club, en meer bepaald van al wie met de jeugdwerking bezig is, echt iets opleveren. In de externe toernooien en kampioenschappen spelen onze jeugdspelers zich in de kijker en ook binnen de club kunnen de volwassen spelers zich aan flink wat weerwerk verwachten in de schaakpartijen.

Ook bij de volwassenen hebben we een goed draaiende werking. We scheren weliswaar geen hoge toppen in de interclubcompetitie, maar we hadden van in het begin niet echt de ambitie om voor de titel te spelen in de verschillende reeksen. Het behoud in de reeksen en de jeugd kansen geven om te spelen zijn de doelstellingen voor dit jaar.

Voor ons clubsouper weken we dit jaar af van de bowling-formule die stilaan zowat een traditie begon te worden en opteerden we voor eten en activiteiten in ons clublokaal. En dit werd, letterlijk en figuurlijk erg gesmaakt door de aanwezigen. De afwezigen hadden dus eens te meer ongelijk. Wie er niet bij was op 17 oktober krijgt echter nog een mooie gelegenheid om deel te nemen aan onze volgende happening. Op 8 januari zetten we immers het nieuwe jaar in met een spetterende receptie. Alle clubleden zijn, samen met hun gezin, welkom op deze bijeenkomst. Blokkeer deze datum dus nu al in jullie agenda.

In naam van het bestuur wil ik iedereen die zich in het voorbije jaar ingezet heeft voor onze club van harte bedanken. Dankzij de (enorme) inspanningen en de samenwerking van een aantal mensen hebben we in het voorbije jaar opnieuw een mooi parcours gereden als club en op sportief vlak. Een kleine kanttekening daarbij: een uitbreiding van ons bestuur zou welkom zijn om de goeie werking verder te blijven garanderen. Wie zich dus geroepen voelt om iets meer dan occasionele ondersteuning te bieden, mag gerust een seintje geven aan onze voorzitter.

De bestuursploeg wenst jullie mooie eindejaarsdagen en een schitterend, succesvol, gezond en vreedevol nieuw jaar!

Yves

DE DENKSPORTKAMPIOEN

BRUSSELSESTEENWEG 485 - 9050 GENTBRUGGE

0497/45.57.85 - 09/225.85.81 (tijdens openingsuren)

info@dedensportkampioen.be - www.dedensportkampioen.be

Openingsuren: Maandag, woensdag en vrijdag 14-18u30

Zaterdag: 11u-18u30 of op afspraak

SCHAAKBOEKEN: Ruime keuze (+/-1400 titels op stock) openings-, middenspel-, en eindspelboeken, biografieën, puzzelboeken, en wisselend aanbod aan 2de handsschaakboeken

SCHAAKSOFTWARE & DVD's: *Schaak- en analyseprogramma's (Fritz, chessbase, Rybka) * TrainingDVD's van Chessbase (Fritztrainer), Roman, Foxy,... * Databases * Stappenmethode op DVD

SCHAAKMATERIAAL: Ruime keuze schaakborden, -stukken en -klokken (mechanische en digitale), schaaksets, magnetische reis-, terras- en tuinsets, schaaktafels, DGT-borden, demonstratieborden, Raindropchess, notatieformulieren en -boekjes, ... Speciale condities voor clubaankopen.

SCHAAKCOMPUTERS: De betere schaakcomputers (1500 tot 2120 elo). Reis- en tafelmodellen van de merken Saitek/Mephisto, Novag en Excalibur. Demonstratie, advies en testmogelijkheid in de winkel.

SCHAAKMAGAZINES: Abonnementendienst en losse nummers van New In Chessmagazine, Yearbooks, Informator, Matten, Chessbasemagazine,...

STAPPENMETHODE-LESMATERIAAL: Sinds meer dan 12 jaar officieel verdeler van de stappenmethode van Brunia-Van Wijgerden. Werkboeken en handleidingen stappenmethode, proef- en officiële examens, diploma's. Chess Tutor (stap 1,2,...)

SCHAAKGADGETS & andere spelen: Schaak-T-shirts, posters, postkaarten, schaakdassen, sleutelhangers, schaaktrofeeën & andere spelen zoals Go, poker, darts,...

NATIONALE INTERCLUBPARTIJ TUSSEN

□ ALAIN WETTACH (1971) ↔ ■ STIJN HERTELÉ (2034)

Nationale Interclub (3B), Ronde 2
(Mercatel 1 – Lasne-Waterloo 1), Bord 2

Analyse: Stijn Hertelé

Opening: B06 (Moderne verdediging)

In een vorig boekske gaf ik een korte bespreking rond de moderne verdediging, die start met 1. e4 g6. Belangrijke punten bij deze bespreking waren de flexibiliteit van de stelling waarmee zwart zich opstelt ("reactief" eerder dan "actief"), en de kracht van beide zwarte lopers eens de stelling openbreekt.

Onderstaande recente interclub-partij is een mooi voorbeeld van deze principes en toont aan hoe destructief de zwarte opstelling kan zijn als wit de stelling op een verkeerde manier openbreekt. Ook is dit een tof partijtje voor schakers die graag eens een offer zien (iedereen?!).

Over de eerste zetten ga ik het niet meer in detail hebben (zie hiervoor het vorige artikel over de moderne verdediging). Merk op: zwart speelt volgens principes in plaats van ingestudeerde theorie!

1. e4 – g6
2. d4 – Lg7
3. Le3 – d6
4. Pc3 – a6
5. Le2 – Pd7
6. Dd2 – b5
7. f4 – Lb7

De Oostenrijkse aanval van het modern (gekenmerkt door de opstelling d4-e4-f4). Zwart dreigt nu ...b4 gevolgd door ...Lxe4.

8. Lf3 – e6
9. Ph3 – Pe7
10. 0-0 – Pf6

Wit aan zet

Wit en zwart hebben beiden, vrij onafhankelijk van elkaar, hun opstelling gecreëerd. Beschouw dit gerust als de 'echte' beginstelling van de partij. Belangrijk voor zowel wit als zwart is zich de gevolgen in te beelden van een opengebroken centrum. Voor wit geeft dit aanvalskansen naar de zwarte koning, die momenteel nog besluiteloos in het centrum staat. De witte koning staat echter ook niet volledig veilig na de agressieve pionzet f4. Zwart zal kunnen genieten van sterke lichte stukken, maar heeft problemen met de ontwikkeling van zijn torens en enkele duidelijke positionele zwaktes (bvb. de ongedekte loper op b7). Dit alles geeft de stelling een zeer dynamisch karakter.

11. e5!?

Een interessante zet, waarbij wit zichzelf positioneel verzwakt (velden d5 en f5 zijn interessant voor zwarte paarden), maar tegelijkertijd ook versterkt (veld e4 komt vrij voor een wit paard, dat zo zijn pijlen richt op d6 en f6). Een interessant alternatief was 11. a3, waarbij wit aan zwart vraagt om zijn plannen op tafel te leggen.

11. ... Pfd5

Gedwongen aangezien Lb7 werd aangeval-
len door Lf3 (merk op: 11. ... Lxf3? 12. exf6
en zwart verliest materiaal op de volgende
zet).

12. Pe4

Zwart aan zet – Le3 slaan of niet?

12. ... Pxe3!

Waarom ruilt zwart zijn sterk paard voor
een (op basis van pionnenstructuur) zwak-
ke loper? Dit maakt deel uit van zwarts
langetermijnstrategie die ervan uitgaat dat
het centrum ooit zal opengebrouwen wor-
den. Dan zal Lg7 veel krachtiger zijn als wit
geen zwartveldig broertje meer heeft om
zijn koning te beschermen.

13. Dxe3 – Pf5

14. Df2

Zwart aan zet – wat dreigt wit?

Dit is een belangrijke stelling, waarbij wit
een vervelende dreiging heeft, gebaseerd
op het feit dat Lb7 ongedekt is. De zetten

Pf6+ en Pxd6+, gevolgd door Lxb7, zouden
wit een voordeel geven (zwart is dan im-
mers zijn sterk loperpaar kwijt). Daarom
speelde ik na lang nadenken de volgende
“vreemde zet”:

14. ... Kf8!?

Hiermee stapt zwart uit mogelijke schaak-
zetten van Pe4. Dit manoeuvre is niet on-
gewoon in de moderne verdediging, en
wordt vaak zelfs aangevuld met ... h6, ...
Kg8 en ... Kh7.

15. Pg5

Wits geduld is op. Het nadeel van Kf8 is dat
een inval op e6 nu meteen dodelijk is. Zo
dreigt wit nu op slag te winnen met Pc5!
(dreigt Pcxe6+ of Pgx6+ met damewinst,
en ... dxc5 Lxb7 is goed voor wit). Toch is
deze zet te snel, en wit onderschat de
veerkracht van de zwarte opstelling.

15. ... h6!

Wit aan zet

16. g4?

16. Pc5?? dxc5 17. Lxb7 Ta7 en wit verliest
ofwel zijn loper, ofwel zijn paard.

Het beste volgens Houdini is 16. Ph3, wat
op zich genoeg zegt. Ook redelijk was 16.
Pxd6 Pxd6 17. exd6 Dxd6 (of 17... hxg5 18.
Lxb7 Dxd6! 19. c3 Tb8) 18. c3 hxg5 19. Lxb7
Tb8 20. Le4 f5, met een onduidelijke stel-
ling.

16. ... hxg5

17. gxf5

Zwart aan zet – welke zet geeft een voordeel?

Wit heeft zijn handen verbrand aan het Ph3-g5 manoeuvre; de halfopen h-lijn met Th8 is een niet te onderschatten aanvalstroef, zoals duidelijk zal worden.

De stelling is zeer complex. Kijk alleen al naar het aantal mogelijke pionzetten: ...gxf4, ...g4, ...gxf5, ...exf5, ...dxe5, ...d5. Wit (indien aan zet) heeft ongeveer evenveel mogelijkheden: fxg5, fxg6, f6, fxe6, exd6. Je tijd nemen is hier de boodschap!

In deze stelling speelt zwart de enige zet die voordeel geeft:

17. ... g4!

Maakt gebruik van de batterij Lb7 – Pe4 – Lf3.

18. fxe6!?

Relatief best was 18. Lg2, maar na ... gxf5 staat zwart een pion voor in een meer dan gezonde stelling.

18. f6?! was minder goed wegens 18. ... Lxf6 19. Pxf6 (19. exf6 gxf3 20. Dxf3 Tb8 → (Houdini: -1.90) zwart wint f6 en de witte koning staat heel open) ... Lxf3 → (Houdini: -1.80). Wit kan weinig doen tegen het plan ... Th3, ... Kg7, ... Dh8, ... g3. Voorbeeld: 20. Tfe1 Th3 21. Pe4 Kg7 22. Te3 Dh8 23. Pg5 g3 24. Dxf3 gxh2+ 25. Kh1 Txf3 26. Txf3 dxe5 27. dxe5 (27. fxe5 Dh5 28. Tg3 Dh4 29. Tg2 Dxd4) Td8 enzovoort.

18. ... gxf3

19. Pg5

Zwart aan zet

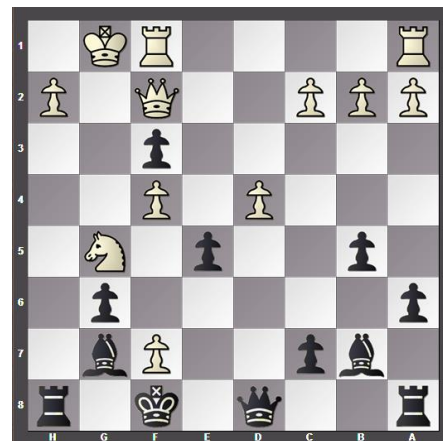
Wit heeft een stuk geofferd voor een gevaarlijke aanval, maar in principe staat zwart hier comfortabel gewonnen. Het simpelste was 19. ...Th5! 20. Pxf7 De7 en wit mag opgeven na 21. Pg5 dxe5 22. dxe5 Lxe5!. Ik had echter een ander plan in gedachten:

19. ... dxe5?!

Niet slecht, maar minder goed dan 19...Th5!

20. exf7

20. Pxf7 Dxd4 21. Pxh8 Lxh8 → (Houdini: -3.80). In deze open stelling is het loperpaar veel sterker dan een extra toren. Bovendien is f3 een doorn in het oog voor wit.

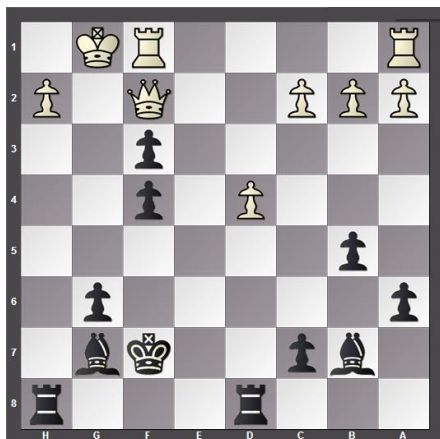
Zwart aan zet – wat te doen tegen Pe6+ met damewinst?

Na 20. exf7 dreigt wit uiteraard damewinst via Pe6+. Andermaal was ...De7 het meest logische (en objectief gezien het beste) antwoord. Toch verdient de volgende leukere zet – gespeeld in tijdnood – een eervolle tweede plaats (en een uitroepteken omwille van het spektakelgehalte):

20. ... fxe4!

21. Pe6+ – Kxf7

22. Pxd8+ – Taxd8

Wit aan zet

Deze stelling was het idee achter zwarts 19de en 20ste zet. Zwart heeft zonet zijn dame geofferd, en in tijdnood was het absoluut onmogelijk alle varianten concreet uit te rekenen. Gevoelsmatig heeft zwart echter zeer goede kansen, gezien de volgende voordelen:

het loperpaar is volledig tot leven gekomen en is waarschijnlijk krachtiger dan de witte dame in deze stelling

beide zwarte torens doen mee aan de aanval. Een concreet plan is nu ... Td5 gevolgd door ...Tg5 of ...Th5

de pionnen op f3 en f4 blokkeren de volledige witte stelling en zijn ware aanvalstukken geworden in de aanval tegen de witte koning

zwart dreigt direct ... Lxd4, dus wit verliest een extra tempozet:

23. c3

Tijdens de analyse na de partij dachten mijn tegenstander en ik dat wit beter zou staan na 23. Tad1, maar helaas brengt dit ook geen redding voor wit: 23. Td5! 24. Kh1 Lxd4!! (en niet 24. ...Th5 25. d5! Lxd5 26. Txd5!, zoals gezien tijdens de analyse na de partij), vanwege 25. Txd4 Txd4 26. Dxd4? f2+ 27. Dd5 Lxd5 mat!

23. ... Td5!

24. Kh1?

Wit kraakt, maar wie zou anders spelen? De enige zet die enigszins de stelling houdt is 24. h4, waarbij zwart kan afwikkelen naar een gewonnen eindspel als volgt (zonder varianten te tonen, geef ik mee dat wits zetten t.e.m. zet 29 gedwongen zijn om snel verlies te vermijden): 24... Lf6! 25. Dxf3 Txh4 26. Kf2 Th2+ 27. Kg1 27... Thh5! 28. Kf2 Lh4+ 29. Ke2 Tde5+ 30. dxe5 Txe5+ 31. Kd2 Lxf3 32. Txf3 g5 →. In dit eindspel zullen de loper en twee pionnen het halen tegen wits extra toren.

24. ... Tdh5

Wit aan zet – wat dreigt zwart?

In deze stelling dreigt zwart mat te geven door 25...Txh2+ 26. Dxb2 (26. Kg1 Th1 mat) f2+ 27. d5 Lxd5 mat.

25. Kg1?

Beter maar onvoldoende was 25. Tg1 Lf6! Deze sterke loperzet dreigt ...Lh4 met destructieve gevolgen. Bijvoorbeeld:

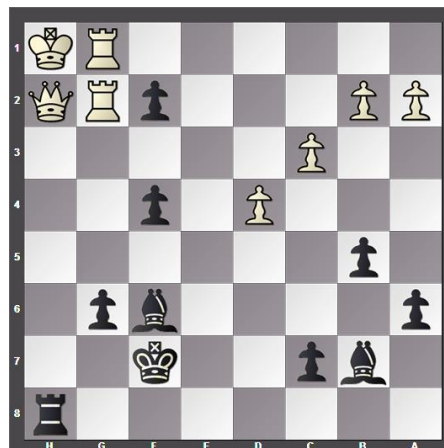
26. Tad1 Lh4 27. Dd2 Lg3! met ondekbaar mat (in max. drie zetten), bvb. 28. Txxg3 f2+ gevolgd door ...Txxh2 mat op elk mogelijk antwoord.

26. Tg4 (om ... Lh4 te beantwoorden met Txxh4; nu heeft zwart echter een andere troef) Th4!

27. Txxh4 Lxxh4 28. Dd2 f2+ 29. d5 Lg3 30. h4 Txxh4+ 31. Kg2 Th2+ 32. Kf3 f1D+

27. Tag1 Txxh2+ 28. Dxxh2 f2+ 29. T4g2 (deze stelling verdient een diagram!) Lxxg2+ 30. Kxxg2 Txxh2+ 31. Kxxh2 fxxg1D+

27. Tgg1 g5! en de pionnenstorm is fataal, bijvoorbeeld: 28. Tad1 Ld5! 29. b3 g4 30. c4 Le4 31. Tde1 g3 en wit zit in een matnet (mat in 6 – Houdini)

(niet-gespeelde variant na 29. T4g2) – Zwart aan zet

25. ... Tg5+

Na 25 zetten geeft wit op, met het oog op 26. Kh1 Tg2 27. Dg1 (27. h4 Tg3! is ook fataal) Tgxxh2+ 28. Dxxh2 f2+ 29. d5 Lxd5 mat

0-1

Stijn

OOK DE DAMES HEBBEN HUN SCHAAKKAMPIOENES (3 EN SLOT)

Aleksandra Konstantinova Kostenjoek

(Russisch: Александра Константинова Костенюк) (°Perm, 23 april 1984) is een Russisch schaakster. Ze werd in september 2008 vrouwelijk wereldkampioen.

In 1998 werd Kostenjoek FIDE grootmeester; de jongste ooit. Ze schreef er een boek over: "How I became a grandmaster at age

14". Toen ze 17 jaar was, bezette ze de tweede plaats in het wereldkampioenschap voor dames in 2001; ze is dus vicekampioen. In 2004 werd Kostenjoek in Dresden kampioen van Europa bij de dames, voor Zhaoqin Peng. Behalve om haar schaak kwaliteiten is Aleksandra ook be-

kend en beroemd vanwege haar uiterlijk. Ze wordt beschouwd als wonderkind.

In 2002 speelde Aleksandra simultaan bij het KOSK te Oostende, ze scoorde 31 punten uit 40 (77%).

In 2003 was ze onderdeel van het Russische vrouwenteam bij het Europees schaakkampioenschap voor landenteams; het team eindigde als derde. Hetzelfde gebeurde in 2005.

Op het 31e World Open dat van 28 juni t/m 6 juli 2003 in Philadelphia werd gespeeld, eindigde Kostenjoek op de 14e plaats met 6,5 punt.

In oktober 2004 kreeg ze ook de algemene grootmeestertitel. Ze is een van de tien vrouwen ter wereld die deze titel mag voeren. Aleksandra Kostenjoek komt in de Nederlandse clubcompetitie uit voor Hotels.nl, het eerste team van Schaakclub Groningen.

Op 7 november 2004 speelde Aleksandra in het Kasteel te Groningen een simultaanwedstrijd tegen 27 mannen: ze won 17 partijen, ze verloor er 3 en ze speelde 7 keer remise (winstpercentage 75).

Op 28 februari 2005 werd in Amsterdam het eerste Schaak-Dart wereldkampioenschap gespeeld dat door de schaakster Kostenjoek en de darter Andy Fordham werd gewonnen.

Van 15 t/m 26 mei 2005 werd in Samara het kampioenschap van Rusland bij de dames gespeeld: Kostenjoek eindigde met 9 uit 11 op de eerste plaats.

Ook in 2007, 2009 en 2011 was ze opgenomen in het Russische vrouwenteam bij het Europees schaakkampioenschap voor landenteams; bij alle drie de gelegenheden eindigde het team als eerste.

Alexandra Kosteniuk <-> Carol-Peter Gouw

Corus (2000)

1. e4 e6 2. ♖f3 d5 3. ♗c3 ♗b4 4. e5 ♗e7 5. h4 c5 6. ♗b5 O-O
7. c3 ♗a5 8. d4 a6 9. ♗d6 cd4 10. ♗d3 dc3 11. ♗h7 ♗h8
12. ♗f1 cb2 13. ♗b2 f6 14. ♗g5 fg5 15. ♗h5 ♗g8 16. ♗g8 ♗g8
17. hg5 ♗f2 18. ♗f2

Hou Yifan

(°27 februari 1994) is een Chinese schaakster en regerend wereldkampioene. Zij is sinds augustus 2008 een grootmeester bij het damesschaak.

Op 12-jarige leeftijd was ze de jongste speelster die ooit meespeelde in het FIDE wereldkampioenschap schaken voor vrouwen (Yekaterinburg, 2006) en de Schaakolympiade (Turijn, 2006). In juni 2007 werd ze China's jongste vrouwelijke nationale schaakkampioen.

In 2010 werd ze op 16-jarige leeftijd de jongste vrouwelijke wereldkampioen schaken in de geschiedenis. Ze won van Ruan

Lufei uit China in de finale. In 2011 verdedigde ze haar titel door de Indiase GM Humpy Koneru te verslaan. In 2012 werd ze als wereldkampioene opgevolgd door Anna Oesjenina, in 2013 heroverde ze de wereldtitel.

Zij heeft een FIDE-rating van 2605 op de FIDE-ratinglijst en is daarmee de derde vrouw.

Haar hoogste officiële FIDE Elo rating was 2639; dit was de op een na hoogste rating die een vrouw in de geschiedenis behaald heeft. Ook in de ratinglijst van spelers onder 18 (jongens en meisjes) is ze tweede (Anish Giri staat bovenaan met rating 2717) boven de Chinese Yu Yangyi (2631).

Op de FIDE ratinglijst van oktober 2012 staat ze genoteerd als beste speelster bij de meisjes tot 20 jaar, en tweede schaakster ter wereld, na Judit Polgár, en op de 13 plaats binnen de junioren (jongens + meisjes). Ze is de derde schaakster die een rating hoger dan 2600 behaalde.

Hou begon met schaken op 6-jarige leeftijd, maar als 3-jarige was ze er al door gefascineerd. Hou's vader, Hou Xuejian, een invloedrijk persoon ^[6], nam zijn jonge dochter na het avondeten vaak mee naar een boekwinkel. Het viel hem op dat ze

graag staarde naar glazen schaakstukken in de etalage. Hij kocht haar eerste schaakspel; de drie jaar oude dochter versloeg haar vader en grootmoeder binnen enkele weken. In 1999 huurde haar vader een schaakmentor voor haar in, de internationaal meester Tong Yuanming ^[7]. Tong vertelde later dat de toen 5-jarige Hou een opmerkelijk schaaktalent was, met "krachtig zelfvertrouwen, uitmuntend geheugen, goede vaardigheid in doorrekenen en een goede reactiesnelheid". Velen waren onder de indruk van haar talent.

Yifan Hou <-> Marie Sebag

(game of the day Dec-24-11) - 1st Hangzhou Women's GM Tournament (2011)

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cd4 4. ♗d4 ♘c6 5. ♙b5 ♙d7 6. ♙c6
♙c6 7. ♘c3 ♘f6 8. ♙g5 e6 9. ♗d3 ♙e7 10. ♘d4 ♗a5 11. ♙d2
♗c7 12. O-O-O O-O 13. f4 ♗ab8 14. f5 ♙d7 15. g4 ♗fc8 16. g5
♘g4 17. ♗hf1 ♗c4 18. ♗h3 ♘e5 19. ♘f3 b5 20. f6 ♙f8 21. g6
fg6 22. ♘e5 de5 23. f7 ♗h8 24. ♗f3 h6 25. ♙h6 gh6 26. ♗g4 g5
27. ♗h5 ♗g7 28. ♗h3 ♗f6 29. ♗d7 b4 30. ♗h6 ♙h6 31. ♗h6
♗g7 32. f8 ♗

Anna Oesjenina

(30 augustus 1985) is een Oekraïense schaakster. Ze is een grootmeester bij de dames. Ze is sinds 2012 wereldkampioen schaken bij de vrouwen.

In 2008 eindigde ze als derde bij de vrouwen in het Europees kampioenschap schaken.

Ze werd geboren in Charkov, de tweede stad van Oekraïne, en ze woont daar nog steeds. Toen ze zeven was leerde haar moeder haar schilderen, muziek en schaken, ervan overtuigd dat ze intellectuele en creatieve talenten zou gaan ontwikkelen ^[1]. Op 15-jarige leeftijd werd ze nationaal Oekraïens kampioene in de categorie meisjes tot 20 jaar. Veel van haar vaardigheden op schaakgebied heeft ze zichzelf aangeleerd, met enige hulp van specialisten in Kratatorsk. In haar vrije tijd leest ze detectives en luistert ze naar klassieke muziek en popmuziek.

Ze behaalde diverse resultaten bij het nationale Oekraïense kampioenschap voor vrouwen. In 2003 (Mykolajiv) en 2004 (Alushta) eindigde ze resp. als vierde en als vijfde, in mei 2005 (in Alushta) werd ze nationaal kampioene met 7,5 pt. uit 9. In 2006 (Odessa) werd ze tweede.

Op toernooien voor mannen en vrouwen heeft ze mannelijke grootmeesters verslagen, zoals Anton Korobov en Oleg Romanishin. In de Oekraïne ontving ze de titel *Honored Master of Sports*.

In 2002 in Balatonlelle, tijdens de Europese schaakkampioenschappen voor landenteams in de categorie meisjes tot 18 jaar, behaalde het team van Oekraïne de gouden medaille; Oesjenina, spelend aan bord 1, won zilver voor haar individuele resultaten.

Tijdens de Schaakolympiade voor vrouwen in Turijn in 2006, maakte ze onderdeel uit van het winnende Oekraïense team, zon-

der zelf een partij te verliezen. Oesjenina en haar teamgenoten Natalia Zhukova (eveneens ongeslagen), Kateryna Lahno and Inna Gaponenko scoorden allen tussen 70 en 80%. In 2008, bij de Olympiade in Dresden, behaalden de Oekraïense dames de zilveren medaille.

In 2007, bij het Wereldkampioenschap schaken voor landenteams in Jekaterinenburg, won het Oekraïense vrouwenteam de bronzen medaille en won Oesjenina ook brons voor haar persoonlijke score.

In 2005 en 2007 (in Iraklion) nam ze deel aan het Europese schaakkampioenschap voor landenteams. Haar team behaalde geen eremetaal, maar in 2007 behaalde ze wel een gouden medaille voor haar persoonlijke score: 5 pt. uit 7.

Ze is actief in de nationale clubcompetities in Frankrijk, Rusland, Servië, Montenegro en Slovenië.

Succesvolle deelnames aan toernooien in Kiev in 2001 en in Odessa in 2003, leverden Oesjenina de WGM titel op, die ook in 2003 werd toegekend. Met haar resultaten in de Schaakolympiade plus de resultaten in Pardubice en Abu Dhabi (beide 2006) kwalificeerde ze zich voor de IM titel, die werd toegekend in januari 2007.

In de A2-groep van het Aeroflot Open toernooi (Moskou, 2007) behaalde ze 5 pt. in de eerste 7 rondes, waarbij ze de drie

mannelijke grootmeesters versloeg. Bij het Europees kampioenschap schaken voor vrouwen (Plovdiv, 2008) veroverde ze een bronzen medaille (tijdens de tie-break voor de zilveren medaille verloor ze van Viktorija Čmilytė). In de C-groep van het Corus-toernooi 2008 in Wijk aan Zee eindigde ze op een van de laatste plaatsen met 4½ pt. uit 13, samen met Peng Zhaoqin. Op het Moskou Open toernooi voor vrouwen in 2008 (gehouden parallel aan het Aeroflot toernooi) eindigde ze als tweede (onder Anna Muzychuk, maar boven Natalia Zhukova en Kateryna Lahno)^[4]. In 2010 won ze de Rector Cup in Kharkov.

In oktober 2008 stond Anna Oesjenina met haar Elo-rating van 2496 op plaats nummer 15 van de wereldranglijst bij de vrouwen.

In de finale van het wereldkampioenschap schaken bij de vrouwen in 2012, in Chanty-Mansiejsk (Rusland), won ze in de tie-break van de Bulgaarse voormalig wereldkampioene Antoaneta Stefanova en werd daarmee de 14e wereldkampioene schaken. De vorige wereldkampioene was Hou Yifan. Door de wereldtitel te behalen heeft Oesjenina automatisch recht op de titel grootmeester. Ze is Oekraïnes eerste wereldkampioene schaken.

In september 2013 verloor ze haar titel aan Hou Yifan in een match waarin ze geen van de zeven partijen won.

Anna Ushenina <-> Peter Svidler World Cup (2013) ·

1. d4 ♖f6 2. c4 g6 3. ♗c3 d5 4. cd5 ♗d5 5. e4 ♗c3 6. bc3 ♗g7
7. ♗f3 c5 8. ♖b1 O-O 9. ♗e2 cd4 10. cd4 ♖a5 11. ♗d2 ♖a2
12. O-O ♗g4 13. ♗g5 h6 14. ♗e3 ♗c6 15. d5 ♗a5 16. ♖e1 ♗f3
17. ♗f3 ♗c4 18. ♗f4 e5 19. de6 fe6 20. ♖b7 ♖ad8 21. ♖d7 ♖d7
22. ♖d7 ♗e5 23. ♗e5 ♗e5 24. ♖f1 h5 25. ♗e2 ♖f7 26. ♖c8
♖f8 27. ♖c6 ♗d4 28. ♗c4 ♖f2 29. ♖e6 ♗h7 30. ♖d7

Hou Yifan

(°27 februari 1994) is een Chinese schaakster en regerend wereldkampioene. Zij is

sinds augustus 2008 een grootmeester bij het damesschaak.

Op 12-jarige leeftijd was ze de jongste speelster die ooit meespeelde in het FIDE

wereldkampioenschap schaken voor vrouwen (Yekaterinburg, 2006) en de Schaakolympiade (Turijn, 2006). In juni 2007 werd ze China's jongste vrouwelijke nationale schaakkampioen.

In 2010 werd ze op 16-jarige leeftijd de jongste vrouwelijke wereldkampioen schaken in de geschiedenis. Ze won van Ruan Lufei uit China in de finale. In 2011 verdedigde ze haar titel door de Indiase GM Humpy Koneru te verslaan. In 2012 werd ze als wereldkampioene opgevolgd door Anna Oesjenina, in 2013 heroverde ze de wereldtitel.

Zij heeft een FIDE-rating van 2605 op de FIDE-ratinglijst en is daarmee de derde vrouw.

Haar hoogste officiële FIDE Elo rating was 2639; dit was de op een na hoogste rating die een vrouw in de geschiedenis behaald heeft. Ook in de ratinglijst van spelers onder 18 (jongens en meisjes) is ze tweede (Anish Giri staat bovenaan met rating 2717) boven de Chinese Yu Yangyi (2631).

Op de FIDE ratinglijst van oktober 2012 staat ze genoteerd als beste speelster bij de meisjes tot 20 jaar, en tweede schaakster ter wereld, na Judit Polgár, en op de 13 plaats binnen de junioren (jongens + meisjes). Ze is de derde schaakster die een rating hoger dan 2600 behaalde.

Hou begon met schaken op 6-jarige leeftijd, maar als 3-jarige was ze er al door gefascineerd. Hou's vader, Hou Xuejian, een invloedrijk persoon, nam zijn jonge dochter na het avondeten vaak mee naar een boekwinkel. Het viel hem op dat ze graag staarde naar glazen schaakstukken in de etalage. Hij kocht haar eerste schaakspel; de drie jaar oude dochter versloeg haar vader en grootmoeder binnen enkele weken. In 1999 huurde haar vader een schaakmentor voor haar in, de internationaal meester Tong Yuanming. Tong vertelde later dat de toen 5-jarige Hou een opmerkelijk schaaktalent was, met "krachtig zelfvertrouwen, uitmuntend geheugen, goede vaardigheid in doorrekenen en een goede reactiesnelheid". Velen waren onder de indruk van haar talent.

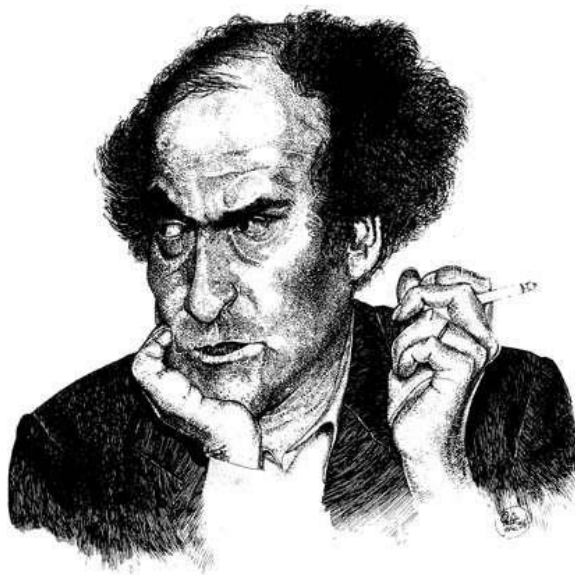
Arghyadip Das vs Yifan Hou

(game of the day Feb-06-15)

Tradewise Gibraltar (2015)

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cd4 4. ♗d4 ♗f6 5. ♗c3 e6 6. ♗e2 ♗e7
7. O-O ♗c6 8. ♗e3 O-O 9. a4 ♗d7 10. f4 ♗d4 11. ♖d4 ♗c6
12. ♗f3 ♗d7 13. ♖d2 b6 14. b4 a6 15. ♗e2 ♗b7 16. c4 a5 17. b5
♖c8 18. ♖ac1 ♖c7 19. ♗d4 ♖c8 20. ♖fd1 ♖d8 21. ♖c2 g6
22. ♗b3 ♖a8 23. ♖f2 ♖dc8 24. ♗d2 ♗c5 25. ♗c5 ♖c5 26. ♖e3
♗f8 27. ♖h1 d5 28. ed5 ed5 29. ♗b3 ♖c4 30. ♖b6 ♗b4 31. ♖c4
♖c4 32. ♖f6 ♖c8 33. h3 ♖c7 34. b6 ♖d7 35. ♗d4 ♗f8 36. ♗b5
♖a4 37. ♗c7 ♗g7 38. ♖g5 h6 39. ♖g3 ♖d4 40. ♖e1 ♖b4 41. f5
♖f5 42. ♗e8 ♗c3 43. ♖b8 ♖h7 44. ♗d6 ♖d7 45. ♖c1 ♖b6
46. ♗f7 ♖e7 47. ♖f4 ♗g7 48. ♖c7 ♖e1 49. ♖h2 ♖b4 50. ♖g3
♖c6 51. ♖d7 ♗c8 52. ♖d5 ♗e6 53. ♗d8 ♗d5 54. ♗c6 ♖c5
55. ♗d5 ♖d5 56. ♖g6 ♖g6 57. ♗e7 ♖f6 58. ♗d5 ♖e5 59. ♗b6
♖e4 60. ♖g3 ♗d4 61. ♗a4 ♖d3 62. ♖f3 ♖c2 63. ♖e4 ♗f2
64. ♖f3 ♗a7 65. g4 ♖b3 66. h4 ♖a4 67. ♖e4 ♗f2

SCHAKEN IN HET PRE-COMPUTERTIJDPERK: MICHAÏL TAL

- Wereldkampioen 1960 – 1961.
- 6 maal kampioen van de USSR.
- Tussen 1973 1974 ongeslagen in 93 toernooipartijen.

Na de tweede wereldoorlog werd de schaakwereld beheerst door de opkomst van de vertegenwoordigers uit de USSR.

Bronstein, Keres, Smyslov, Taimanov, Petrosjan, Geller e.e. Korchnoi. Zij leverden samen met de regerende wereldkampioen Botvinnik een enorme bijdrage tot de fabelachtige ontwikkeling van de schaaksport in deze periode.

Ook in het Westen roerden zich de (schaak)geesten.

Gligoric, Larsen, Filip, Najdorf, Reshewski trachtten weerwerk te bieden aan de professioneel ondersteunde 'machine' uit het oosten

En plots, in het nabije Riga (Letland), de komst van een komeet: Michail Tal. In vier jaar verplettert hij de tegenstand en groeit van een degelijke clubschaker tot wereldkampioen! In een nooit geziene stijl, agressief combinatie spel, risicovol maar diep doordacht, sterk positie spel, kortom alles om van een schaakpartij een echt feest te maken!

Wie was dit fenomeen eigenlijk?

Tal werd in 1936 in Riga geboren. Hij ontpopte zich vroeg tot een superbegaafd kind; hij kon lezen en schrijven op 4-jarige leeftijd en gaf meermaals blijk over een fabelachtig geheugen te beschikken. Op negenjarige leeftijd leerde hij schaken en werd spoedig lid van de plaatselijke schaakclub geleid door Alexander Koblentz. Deze man bleef gedurende de hele carrière van Tal aan zijn zijde als vaste secondant!

Wat lag aan de basis van de spectaculaire opgang van Michail Tal?

Grenzeloos optimisme? Geluk? Psychologische beïnvloeding?

Iedere schaker weet dat het schaakspel zo complex is dat deze elementen niet voldoende zijn om partijen, op zo'n niveau, te beïnvloeden en zeker niet te beslissen.

Wat waren dan wel de pijlers waarop de snelle en sterke opmars van Tal berustten?

- 1 De openingskeuze: zowel met wit of zwart beschikte Tal over een zeer uitgebreide kennis van de gespeelde openingen en varianten.

- 2 Bijzondere kennis van het middenspel, gebaseerd op positionele, structurele en vooral tactische kenmerken volgend uit de studie van de ideeën van Steinitz – Tarrash – Reti – Nimzowitch.
- 3 Een diepgaande studie en kennis van het eindspel.
- 4 Een getraind zenuwstelsel. Hij bleef rustig in menige tijdnood en bleef problemen creëren

Over Tal schrijft Hans Bouwmeester het volgende in zijn voortreffelijke biografie:

Maar ook de jongste ontdekkingen van de naoorlogse generatie zijn hem niet vreemd gebleven. Daarbij gaat het dikwijls om de fijnste details: het subtiele verschil tussen loper en paard, de relatieve waarde van het loperpaar, de voor- en nadelen van bepaalde pionnenstellingen, het gevoel voor evenwicht bij ongelijksoortige materiele verhoudingen, en last but not least het onderscheidingsvermogen voor de betrekkelijkheid van alle wetten, die de groten uit vroegere tijden voor het voeren van de schaakstrijd hebben opgesteld!

Tenslotte de tactiek. Waarschijnlijk is er geen schaakmeester, die Tals bekwaamheden op dit gebied kan evenaren, laat staan overtreffen. Speciaal in de tijdnoodfase slaagt Tal er veelal in de spanning zodanig op te voeren, dat slechts de allergrootste slagvaardigheid uitkomst kan brengen. En juist in die fases, waar grote risico's moeten worden aangedurfd en waar aan alle kanten gevaren dreigen, heeft Tal zijn spectaculairste overwinningen geboekt.

Met opzet zal in dit bestek de psychologische zijde van Tals kunst niet worden aangeroerd. Honderden leken op psychologisch (en helaas dikwijls ook op schaaktechnisch) gebied hebben hierover in krant en tijdschrift hun menin-

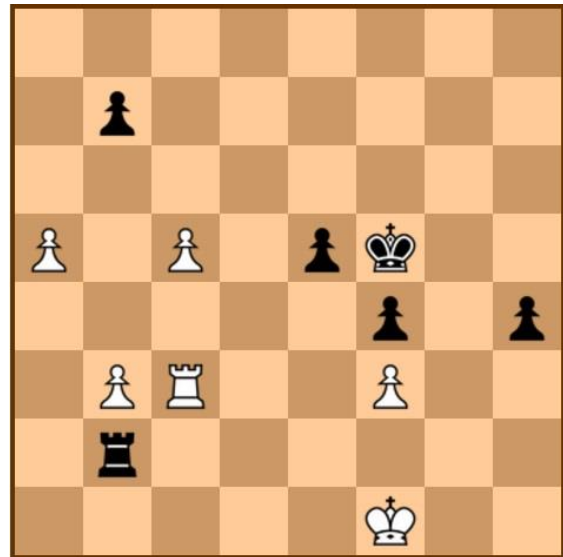
gen ten beste gegeven en het is zinloos hieraan nog meer nonsens toe te voegen.

Tijdens het gevecht is iedere schaakspeler zijn eigen adviseur en na afloop is vrijwel uitsluitend de objectieve analyse, hoezeer men het 'psychologisch inzicht' van de veldheer ook mag bewonderen, van positieve betekenis.

Tal als eindspelvirtuoos! Hierbij een vroeg voorbeeld van zijn kunnen in 1955.

WIT: A. GIPSLIS - ZWART: M. TAL (Wilna 1955)

In de diagramstelling volgde: 44..., h4-h3! 45. Kf1-g1, e5-e4!

46. a5-a6! (Beter dan 46. fe4.; Kg4! 47. a6, f3 48. ab7.; f2+ 49. Kf1, h2 50. Tg3 +, Kh4! en zwart wint) 46..., e4-e3 47. a6xb7 (Waarschijnlijk had wit 47. Tc1 moeten proberen) 47 ..., Tb2-b1 + 48.

Kg1-h2, e3-e2! (Nu kan wit niet promoveren wegens 49 .. Th1 +! en mat in drie zetten) 49. Tc3-e3 (Noodzakelijk om veld g3 weer onder beheer to krijgen) 49 ..., f4 xe3 50. b7-b8 D, Tb1-h1 + (Wederzijdse torenoffers! Na 50..., e1 D? zou wit eeuwig schaak kunnen houden) 51. Kh2xh1, e2-e1 D + 52. Khl-h2, Del-f2+ 53. Kh2xh3, Df2xf3+ 54. Kh3-h2, e3-e2 55. Db8-f8+, Kf5-e4 56. Df8-e8 +, Ke1-d3 57. De8-b5 +, Kd3-e3 Wit geeft het op. Een geweldig spannende finale

Kandidatentoernooi Joegoslavië 1959 4 rondig

Tal wint voor Keres, Petrosjan, Smyslow, Fischer, Cligoric, Olafsson, Benkö.

Uit dit treffen een prachtige partij, met analyses van talrijke topspelers. Een absolute must!

Tal ⇔ Smyslow (Caro – Kann)

1. e2-e4	c7-c6
2. d2-d3	d7-d5
3. Pb1-d2	e7-e5

In een partij Alexander - Bouwmeester, (Cheltenham '59), volgde: 3... g6 en zwart kreeg na 4. g3, Lg7 5. Lg2, e5 6. Pge2, Pf6 alleszins redelijk spel.

4. Pg1-f3	Pb8-d7
5. d3-d4	d5xe4
6. Pd2xe4	e5xd4
7. Dd1xd4	...

Het spel kon, na de onverplichtende beginfase, vele kanten uit; Tal heeft de voorkeur gegeven aan een open stelling

7. ...	Pg8-f6
8. Le1-g5	Lf8-e7
9. 0-0-0	0-0
10. Pe4-d6	Dd8-a5

Voorzichtig was 10...Pb6, maar de tekstzet is actief en zeer logisch.

11. Lf1-c4	...

Leidt de scherpste verwickelingen in, daar zwarts antwoord natuurlijk voor de hand ligt en dan een 'terug' stellingsnadeel zou betekenen.

11....	b7-b5
12 Lg5-d2	

Uiteraard om t.z.t. op c3 te komen, doch primair bedoeld om paard of dame veld g5 ter beschikking te stellen.

12....	Da5-a6,

Opnieuw sterk, daar nu een wijken van Lc4 door 13..., c5 tot een voor wit zeer benarde toestand leidt.

12. Pd6-f5 Le7-d8

Weer het beste, men zie 13... , Lc5 14. Dh4, bc4: 15. Lc3 en nu:

I 15... Da2: 16. Td7:!, Ld7: 17. Ph6+, Kh8 18. Df6:!, enz.;

II 15... Pe8 16. Lg7:!, enz.

14. Dd4-h4! ...

Sterk, maar ook vrijwel gedwongen daar 14. Lb3, c5 15. Dh4 na 15..., c4 niet effectief is; men lette op de grotere rol, die de zwarte dame kan spelen.

14 ... b5xc4

Zwart heeft het stuk, wit de aanval, waarmee aan het wederzijdse spel 'gerechtigheid' is gedaan. Speelbaar is 14 ...Pe5, maar na 15. Ph6+, gh6: 16. Pe5: heeft wit toch wel de overhand.

15. Dh4-g5 Pf6-h5

Vermoedelijk het sterkst; vele analytici hebben getracht aan te tonen, dat 15 ...g6 preferabel zou zijn doch uit de hieronder te geven samenvatting (die, zoals elke analyse, uiteraard niet op volledigheid aanspraak maakt) valt o.i. het tegendeel te concluderen:

I 16. Dh6, gf5: 17. Pg5 (Pirc), Pe5! en de witte aanval slaat niet door; voortbordurend op de witte 'idee is daarna de volgende variant ontstaan:

II 16. Ph6+, Kg7 17. Lc3!, met reeksen varianten, afkomstig van o.a. Donner, Euwe en O-Kelly.

a – 17 ... La5 18. La5:, Pd5 19. Pf5+!, Kg8 20. Dh6, gf5: 21. Pg5 waarna 21 ..., P5f6 op 22. Lc3 faalt en 21 ...P7f6 door 22. Td5:! wordt weerlegd;

b – 17 ... Da2: en nu 18. Ph4!

(18. Pg4 is na 18... , Kg8! doelloos), men zie:
a - 18. ... Te8 19. P6f5+, Kg8 20. Dh6, Ph5 21. The1, Te1.: 22. Te1:, Da1+ 23. Kd2. De1: + 24. Ke1: en wint;

bb – 18 ... Da1+ 19- Kd2, Da6 20. P4f5+, Kh8 21. Pd6, Kg7 22. The1!, c5 23. Phf5+, Kg8 24. Dh6, gf5: 25. Dg5 ,Kh8 26. Pf5:, Tg8 27. Te8!, en wint.

16. Pf5-h6+ ...

Na 16. Dh5 Pf6 is de aanval afgeslagen.

16 ... Kg8 h8

17. Dg5xh5 Da6xa2

Opnieuw een zet waar men zich 'opgestort' heeft; we geven drie alternatieven:

I. 17 ... f6 18. Pf7+, Kg8 19.Pd8:, Td8: 20. Kb1, met winstkansen voor wit;

II 17 ...Lf6 18. Pf7:+, Kg8 19. P7g5, h6 20. Pe4! en wit blijft uiteindelijk over initiatief beschikken, doch zeker niet buiten de remisegrenzen;

III. 17 ... gh6: 18. Lc3+, En nu verliest zwart zowel na 18. ... , Lf6 19. Dh6:, Lc3: 20. Pg5 als na 18 ... f6 19. Dh6:, Tg8 20. Pg5, Tg5: 21. Dg5:, Da2: 22. The1!! , enz.

18. Ld2-c3 Pd7-f6?

Een blunder, die aan de strijd plotseling een einde maakt. Juist was 18 ... Lf6; in het bijzonder de Nederlandse theoreticus C. B. v. d. Berg heeft hier voor zwart scherpe varianten gevonden. Korthedshalve vermelden we, dat na 19. Lf6:, Pf6: 20. Df7:, Da1+ afdoende is; dat 19. Pf7:+, Kg8 20. P7g5 eveneens faalt op 20 ... Da1+ en dat 19. Pg5, Lg5:+ evenmin doorslaat.

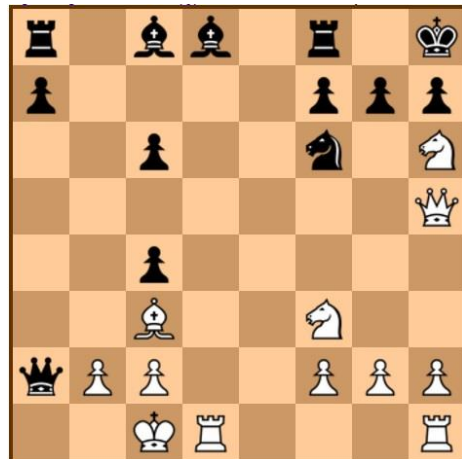
De hoofdvariant luidt: 19. Pf7:+, Kg8 20. P3g5, Lg5: 21. Pg5:, Pf6 22. Lf6:, Lf5! (Van den Berg) en nu:

I 23 Lc3 Da4! 24. De2, Tfe8 met winnende aanval;

II 23. Td7, Tf6: en wint, wegens de mogelijkheid ..., c3;

III. 23. Le7, c3! en wint;

IV. 23. Ld4, c3 24. Lc3:, Da1+ 25. Kd2, Da4! met winnende aanval.

19. Dh5xf7! ...

Voor de hand liggend en direct beslissend.

19 ... Da2-a1+

Natuurlijk niet 19 ... Tf7: wegens 20. Td8:+ en mat. De tekstzet leidt tot een glad verloren eindspel.

20. Kc1-d2 Tf8xf7

Er is niet beter, daar 20 ... Dd1 :+ 21. Td1:, Tf7: 22. Pf7:+, Kg8 23. Pd8: wit een stuk oplevert.

21. Ph6xf7+ ...

Het spel is uit. Er volgde nog: 21 ... Kg8 22. Ta1:, Kf7: 23. Pe8+, Ke6 24. Pc6:, Pe4+ 25. Ke3, Lb6+ 26. Ld4.

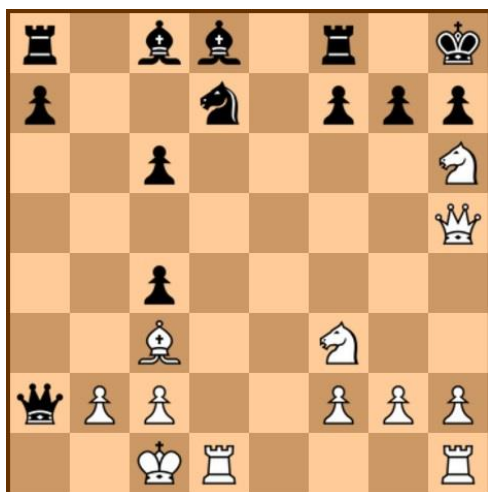
Zwart geeft het op.

Bij het ter perse gaan van dit boek heeft de Amsterdamse analyticus W. J. Wolthuis, die mede behulpzaam was bij het corrigeren der drukproeven, nog een bijzonder belangwekkende vondst gedaan in deze partij.

Aanvankelijk werd gemeend, dat zwart in de diagramstelling met 18 ...Ld8 f6 nog het ergste had kunnen voorkomen, dit met het oog op de analyse van C. B. van den Berg: 19 Pf7+ Kg8 20.P3g5

Lg5+ 21. Pg5 Pf6 22.Lf6 Lf5! (zie hiervoor).

Inmiddels heeft Wolthuis aangetoond, dat wit met 21.Dg5! (i.p.v. 21.Pg5) op zijn minst prachtige winstkansen behoudt.

Zijn analyse gaat als volgt verder:

21 ... Tf8xf7 22 Th1 e1! ...

Deze stille zet, waarmee 23 Te8+ Pf8 24 Tf8+ en mat dreigt, is de opmerkelijkste in het complex van varianten.

22 ... Pd7 f8 23 Te1 e7! ... en nu:

a – 23 ... h7-h6 24. Dg5xg7+! Tf7xg7 25. Te7xg7+, Kg8-h8 26. Td1-d8! en wint;

b – 23 ... Lc8-e6 24. Dg5xg7+! en mat in twee zetten;

c – 23 ... Pf8-e6 24. Te7-e8+; Tf7-f8(!) (24 ... Pf8 25. Tf8+; enz.) 25. Tdl-d8! en wint.

II. 22 ... Lc8-a6 23. Te1-e7, Pd7-f6. Het beste; bijv. 23 ... Te7: 24. De7:; Pf6 25. Td7 en wint.

24. Te7xf7 ... en nu:

De wereldtitel als inzet: Michail versus Botwinnik

a – 24 ... Kg8xf7 25. Lc3xf6, g7xf6 26. Td1 d7+, Kf7-e6, 27. Dg5-g4+, f6-f5 28. Dg4-g7!, met winnende aanval;

b -24 ... Da2-a1+ 25. Kc1 d2, Ta8-d8+ (Indien 25 ... Pe4+ dan 26.Ke3!) 26.Kd2-e3,Td8-e8+ (Indien 26 ... Pd5 dan 27.Dd5) 27.Ke3 f4 Te8 e4+ 28.Kf4 g3 en wint.

III. 22. ... h7-h6 23. Te1-e8+, Kg8-h7 24. Dg5-h5, ... en nu:

a – 24. ... Tf7xf2 25. Te8-h8+ en mat in twee zetten;

b – 24. ... Tf7-f6 25. Te8-e7, Tf6-g6 (Indien 25. ... Da1 + dan 26. Kd2, Td6+ 27. Ke3, en wint) 26Lc3xg7! Tg6xg7 27. Dh5-f5+, Kh7-h8 28. Te7-e8+, Tg7-g8 29. Td1xd7! en wint;

c – 24. ... Tf7-f8 25. Te8xf8, Pd7xf8 26.Dh5-f7, Pf8-e6 27.Td1-e1 en wint, bijv. 27. ... , La6 28. Te6:; Tg8 29. Dg6+, Kh8 30. Dh6:; mat.

Schaker!

Geniet van deze grandioze partij. Is alles correct? Zeker niet, maar het blijft een vreugde voor het oog!

Een andere Tal, nu als positieplayer op zijn best!!

WIT: M. TAL ⇔ ZWART: dr. Ir. M. BOTWINNIK

Réti-Systeem. Elfde matchpartij

De beste partij uit de gehele match; Tal toont zich hierin een strateeg van de eerste orde!

Na vele positionele en combinatoire schermutselingen bereikt Tal een gewonnen dame-eindspel, dat evenwel nog hoge technische eisen stelt aan de sterkste partij. Met virtuositeit weet Tal zijn voordeel steeds te vergroten en na 72 zetten boordevol strijd wordt Botwinnik tot capitulatie gedwongen.

1.	Pg1f3	Pg8-f6
2.	g2-g3	g7-g6
3.	Lf1-g2	Lf8-g7
4.	0-0	0-0
5.	c2-c4	c7-c6
6.	b2-b3	...

Goed speelbaar is eveneens 6. d4, d5 7. Db3.

6	...	Pf6-e4
---	-----	---------------

Dwingt tot 7. d4; het is echter de vraag of de tekstzet de voorkeur verdient boven 6 ... d5.

7.	d2-d4	d7-d5
8.	Lc1-b2	Lc8-e6

Opnieuw scherp; andere in aanmerking komende zetten zijn 8. .. a5 of 8 Lf5.

9	Pb1-d2	Pe4xd2
10.	Dd1xd2	...

Voor de hand lag 10. Pd2; doch na 10 ... dc4: 11. Pc4; Ld5 12. e4, Lc4: 13. bc4; c5 heeft wit weinig bereikt. De tekstzet houdt een pionfer in.

10	...	Pb8-a6
----	-----	---------------

Zwart negeert het geschenk; er had na 10... dc4: 11. Pg5 kunnen volgen. Nu heeft wit na 11 ... Lh6 12. Pe6, Ld2: 13. Pd8: enig eindspelvoordeel en na 11 ... cb3: 12. Pe6; fe6: 13. ab3; Dd6 14. De3! spoedig voldoende compensatie.

11.	Ta1-c1	Dd8-d6
12.	Pf3-e5	Tf8-d8
13.	Tf1-d1	Ta8-c8
14.	Dd2-a5	...

Tolusj meent, dat wit met 14.c5, Dc7 15. b4 eveneens sterk spel zou hebben verkregen.

14	...	d5xc4
----	-----	--------------

Geen al te prettig besluit, doch 14. ... , Db4 (een gezond uitzijnde zet) leidt na 15. Pc6: tot voor wit gunstige consequenties.

Indien 14. ... , Le5: 15. de5; Db4 dan 16. Db4; Pb4: 17. a3, Pa6 18. c5 met groot voordeel.

15.	Pe5xc4	Dd6-c7
-----	---------------	---------------

16.	Da5-e1!	...
-----	----------------	-----

Wit heeft 'de opening gewonnen'; zwart kan de opmars e4 niet tegenhouden; op grond van zijn ruimtelijk overwicht kan Ta1 in het vervolg aan verschillende kanten acties voorbereiden.

16	...	Dc7-b8
----	-----	---------------

17.	e2-e4	Le6xc4
-----	--------------	---------------

Wei het beste: zwart hoopt op 18. bc4; c5!

18.	Tc1xc4	Pa6-c7
-----	---------------	---------------

19.	Lg2-h3	...
-----	---------------	-----

Van zijn overwicht uit poogt wit thans nog meet ruimte te beheersen, teneinde de komende actie de grootste kracht bij te zetten.

19	...	e7-e6
----	-----	--------------

20.	Lb2-c1	Db8a8
-----	---------------	--------------

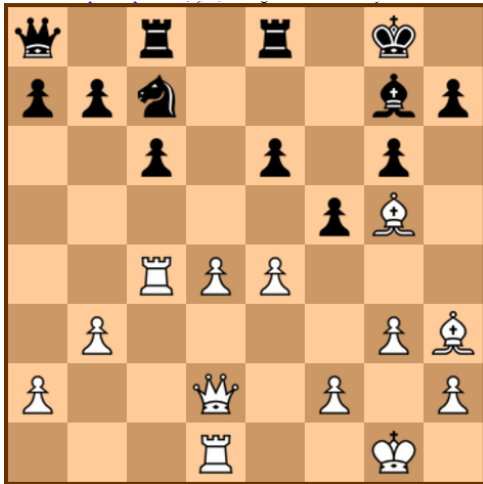
Wegens het dreigende 21. Lf4 wel gedwongen, doch de positie van de dame tekent wits mogelijkheden; overigens is de zwarte stelling niet gemakkelijk aan te tasten. Er volgt nog een gevecht over 52 (!!) zetten alvorens de (ex-)wereldkampioen tot capitulatie wordt gebracht. Men herinnere zich, dat hij de negende en tiende partij had gewonnen en dat de stand 5 ½ - 4 ½ in het voordeel van uitdager Tal was.

21. Lc1-g5 Td8-e8

Indien 21 ... Td7 dan 22. d5!, cd5: 23. ed5:, Pd5: 24. Tc8:+, Dc8: 25. Le6:! en wit gaat winnen.

22. De1-d2 f7-f5!

Een fraaie tegenstoot, die wit niet geheel feilloos opvangt; er volgt nu een boeiend combinatorisch middenspel.

23. Lg5-h6!?

Het is de vraag of dit 'doorzetten' niet te ongeduldig is; zowel met 23. f3 als 23. Te1 (Petrosjan) had wit zijn overwicht kunnen vasthouden.

23 ... Lg7xh6

24. Dd2xh6 Te8-e7

25. Td1-e1 Tc8-f8

26. Tc4-c5 ...

Met aanval op f5; dit bruggenhoofd is in deze fase van de strijd steeds een combinatorisch knooppunt.

26 ... Da8-d8!

Zwart heeft zijn stelling 'per zet' versterkt en staat nauwelijks slechter.

27. Tc5-e5 Te7-g7

Actiever lijkt 27. ... , Dd4: 28. ef5:, gf5: 29. Lf5:, Tef7! 30. T5e4 (30. Lh7:+, Th7: 31. Tg5+, Tg7!) 30 ... Dg7 31. Dg7:+, Kg7: 32.Le6:, Pe6: 33. Te6:, Tf2: met vrijwel gelijke stelling.

28. Dh6-d2 Dd8-d6

29. Lh3-f1 Tg7-d7

30. e4xf5 Tf8xf5

Indien 30 ... ef5: dan 31. Lc4+ en wit verwerft belangrijk voordeel.

31. Te5-e4 Tf5-f6?

Speelde de tijdnoed zwart reeds parten? Met 31 ... Td5! was het witte offensief wel blijvend gestopt.

32. h2-h4! ...

Practicus Tal grijpt onmiddellijk de kans; een tweede aanvalsgolf komt op.

32 ... Kg8-g7

Niet erg doelmatig; in aanmerking kwam 32 ... Pd5.

33. h4-h5 g6xh5

34. Te4-h4 Kg7-g8

35. Lf1-d3 Td7-g7

36. Te1-e5 Tf6-f7

37. Dd2-h6 Dd6-e7

38. Te5xh8 Pc7-d5

Indien 38 ... Tf6 dan 39. Lh7:+ en wint.

39. Dh6-d2 Pd5-f6

Niet achteloos 39 ... Pc7 wegens 40. De2! en 41. Th6.

40. Th5-h6 De7-d6

In hoogste tijdnoed; het schijnt, dat 40- ... Pd5 nuttiger was geweest.

41. Th4-f4! Dd6-f8

De afgegeven zet; minder goed waren:

I. 41 ... Pg4 42. Lh7:+!, Kf8 43. Tf7:+ en wit behoudt winnende aanval;

II. 41..., De7 42. De1!, Kf8 43. Lc4, enz.;

III. 41 ... Pd7 (Ta1) 42. Tf7:, en — naar de mening van Tal — moet wit kunnen winnen, bijvoorbeeld:

a – 42 ... Kf7: 43. Lh7: c5 44.De2!;

b - 42 ... Tf7: 43. Dg5+, K h8 44. Dh5, De7 45. Lh7:!

IV. 41 ... Pd5 42. Tf7:, Tt7: 43. Dg5+, Kh8 44. Dh5, De7 45. De5+ en wint.

42. Dd2-e3! Pf6-d5
 43. Tf4xf7 Df8xf7
 44. ... De3-e5!

Nu dreigt 45. Db8+, Df8 46. Lh7:+, enz.

44 Pd5-c7 ...
 45. De5-c5 Df7-f3

Gaat een dame-eindspel in, dat wit zware praktische problemen stelt; indien 45 ... a6 dan 46. Db6 en

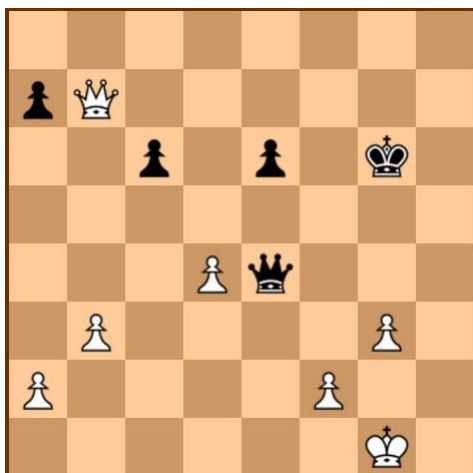
na 46... , Pe8 is 47. Te6:! beslissend, terwijl 46. .. , Pd5 op 47. Dd8+, enz. faalt. Volledigheids-halve: 45 ... Pb5 verliest na 46.Te6:! en 45 ... Df4 faalt op het loperoffer op h7.

46. Ld3xh7+ Tg7xh7
 47. Dc5-g5+ Kg8-h8
 48. Dg5-d8+ Kh8-g7
 49. Th6xh7+ Kg7xh7
 50. Dd8xc7+ Kh7-g6
 51. Dc7xb7 ...

Dit eindspel wordt door zwart tot de laatste finesse verdedigd, hetgeen wits prestatie zeer waardevol maakt.

51 ... Df3-e4

Brengt zowel Db1 + als De1 + in de stelling

52. Db7-a6! ...

Indien 52. Da7: dan 52 ... Del + 53. Kg2, De4+ 54. Kf1, Dd3+ en zwart heeft goede remise-kansen.

52 ... De4-b1+
 53. Kg1-g2 Db1-e4+
 54. Kg2-f1 De4-b1+

De witte dame op a6 bestrijkt d3!

55. Kf1-e2 Db1-c2+
 56. Ke2-f3 Dc2-f5+
 57. Kf3-e3 Df8-g5+
 58. Ke3-e2 Dg5-h5+
 59. Ke2-d2 Kg6-f6
 60. Da6xc6 ...

Nu is de winst verzekerd, voornamelijk doordat de zwarte dame naar een uithoek gedwongen wordt.

60 ... Dh5-a5+
 61. Dc6-c3 Da5xa2+
 62. Kd2-e3 ...

De witte koning — niet meer van het centrum uit belaagd — gaat nu een actieve rol spelen.

62 ... Kf6-f7
 63. d4-d5! ...

Door de onvermijdelijke ruil van pion e6 komt zwarts koning totaal onbeschermd te staan.

63. e6xd5
 64. Dc3-c7+ Kf7-e6
 65. Dc7-c6+ Ke6-e7
 66. Dc6xd5 Da2-a1
 67. Dd5-e4+ ...

Wit kan vrij opereren; zwart moet dameruil uit de weg gaan.

67 ... Ke7-f7
 68. Ke3-f4 Da1-c1+
 69. Kf4-g4 Dc1-a1
 70. De4-d5+ Kf7-f8

Op 70 ... Kf6 volgt 71. f4.

71. Kg4-f5 Da1-b1+
 72. Kf5-f6 ...

Uit, daar 72 ... Db2+ 73. Ke6!, De2+ 74. De5! zwart zonder enige tegenkans laat. Zwart geeft het op.

Tot slot citeren we nog even Tal tijdens de commentaar bij een van zijn 'wilde' prestaties (Tal – Nievergelt – zet 26)

“Zwart lijkt beter te staan, daarom besloot ik een stuk te offeren! Overigens werd ik vanwege dit offer sterk bekritiseerd en hoorde overal: het was incorrect – Tal had geluk – Tal stond verloren – pure bluf enz...

Ik heb echter niet kunnen vinden op welk ogenblik ik glad verloren stond, en, wat de wijze critici betreft, zo troost ik mij vol plezier met het idee; dat het de schaakliefhebber slechts vreugde bereidt, als de grootmeesters risico's durven nemen en niet alleen maar schuiven!”

Kasparov schrijft over Tal:

“Toen hij op 24-jarige leeftijd Botwinnik onttroonde paste dit helemaal niet in de lijn van de Sovjet-schaakmachine. Hij speelde schaak dat eerder aansloot bij de ideeën en stijl van Morphy (half 19e eeuw) en van Aljechin.

Toen hij één jaar later overtuigend door Botwinnik werd verslagen was de opluchting dan ook groot: alles was weer in de plooi gevallen!”

Zijn spel beschrijft Kasparov als 'duivels'. Hij maakte de stelling zó ingewikkeld dat de tegenstanders verloren liepen in een wirwar van varianten en mogelijkheden en dikwijls in tijdnood misgrepen en dan genadeloos werden afgemaakt.

De computeranalyses van vandaag hebben talloze stellingen en offers weerlegd maar dit heeft alleen belang voor de huidige schaakwetenschap.

Na zijn nederlaag tegen Botwinnik bleef Tal nog jaren lang in de wereldtoptien. Hij werd ernstig ziek en overleed op 56-jarige leeftijd in Moskou.

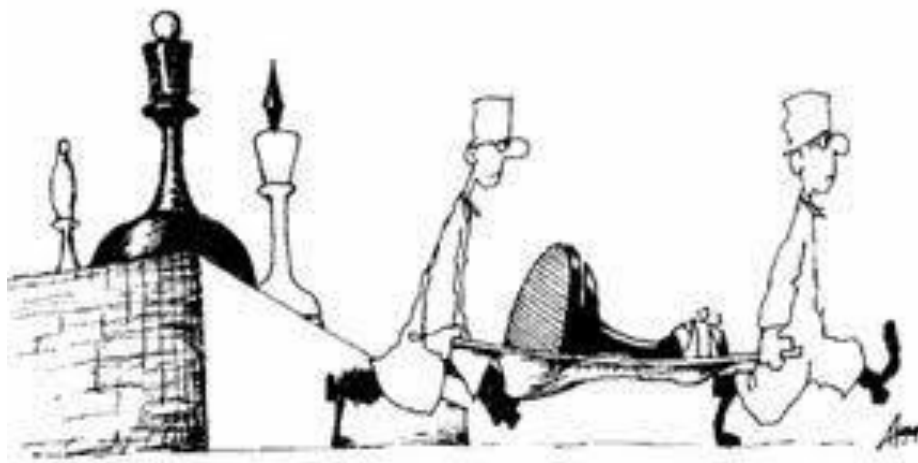
Uit:

Michaïl Tal: Bouwmeester – Withuis 1963

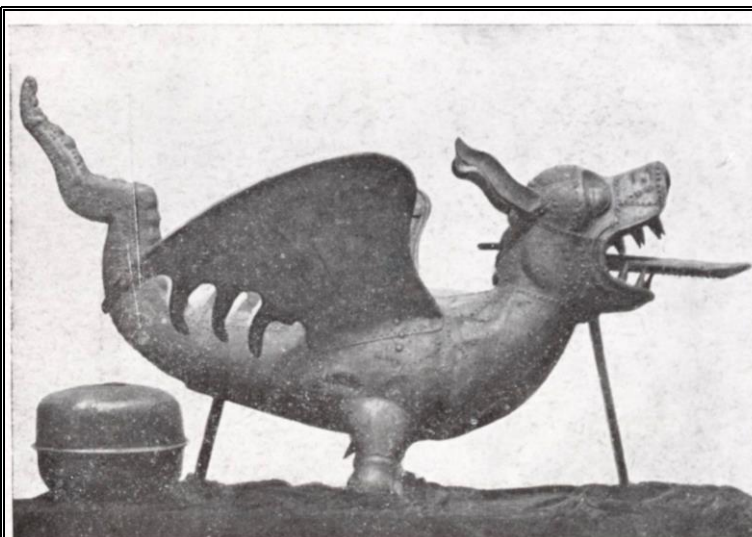
Prisma schaakboek 4 – Bouwmeester

Wikipedia – interview met Kasparov

Met dank aan Marck

DE DRAAK OP HET BELFORT

GAND (Belgique). Girouette du Beffroi (tour communale):
DRAGON confectionné à Gand en 1371; cuivre doré; longueur 3,55 m.; largeur 1,50 m.; hauteur 2,15 m.; poids 398 Kg.

GENT (België). Windwijzer van het Belfort (stadstoren):
DRAAK vervaardigd te Gent in 1371; verguld koper; lengte 3,55 m.; breedte 1,50 m.; hoogte 2,15 m.; gewicht 398 Kg.

GHENT (Belgium). Weather-vane of the Belfry (City Clock Tower): DRAGON made at Ghent in A. D. 1371; gilt copper; length 11 ft 7 inches; breadth 4 ft 11 inches; height 7 ft; weight 877 lbs.

De draak op het Belfort is een van de dingen, die de Gentenaars nauw aan het hart liggen. Maar weinigen weten nog dat zij hem te danken hebben aan Boudewijn IX, die Graaf van Vlaanderen was maar daarbij ook Keizer van het verre Constantinopel. Hij zorgde er immers voor dat de draak naar onze gewesten werd overgebracht.

De mannen van het Vlaamse stadje Biervliet vochten onder de graaf tegen de Turken. Die Vlamingen gedroegen zich zo moedig in de voorpostgevechten — de voor-storme, zoals men het schilderachtig

zegde — dat de graaf hen bijzonder wens- te te belonen. Hij schonk hun een van de mooiste stukken, die hij in de strijd buit- gemaakt had, nl. een reusachtige draak, uit roodkoperen plaat op een ijzeren geraam- te.

Men heeft nooit met zekerheid kunnen uitmaken op welk monument te Constan- tinopel de legendarische vogel prijkte toen hij op de Turken werd veroverd. Sommigen zeggen dat hij zich op de Aya Sofia bevond, of op de Sint-Joriskerk, of misschien op het Bucoleon-paleis. In de

vorige eeuw was er zelfs een Deens professor, die beweerde dat de draak door Koning Sigurd Magnussen uit Noorwegen naar Constantinopel werd overgebracht.

Wat er ook van zij, de mannen van Biervliet hebben niet lang het indrukwekkende pronkstuk in hun bezit gehad want reeds na korte tijd viel het in handen van de Bruggelingen.

Maar men weet ook dat, ten tijde van de Middeleeuwen, de liefde tussen de stad van de reien en Gent niet zeer groot was, vermits nu en dan tussen de burgers van beide steden slag werd geleverd. Na de slag van Beverhout en de verovering van Brugge, liet Filips van Artevelde de draak van de Sint-Donaastoren afhalen en hem,

in vijf dagen tijds, langs de Lieve, triomfantelijk naar Gent overbrengen.

De vogel werd bovenop de toren van het Belfort gezet en men moet toegeven dat hij nergens beter op zijn plaats is. Vertellen talrijke legenden immers niet van draken, die over schatten waken? En het Belfort was toch, gedurende eeuwen, de plaats waar de Gentse keuren en privileges geborgen waren.

Zo is de Gentse draak te beschouwen als een symbolische hoeder van de grootste schat, die de mens zich inbeelden kan, nl. de vrijheid.

Uit 'Gentianen' (1955), verzameld door dr. Paul de Ryck

PAARDENSPRONG

Welk woord lees je hier met de paardensprong? Stuur je oplossing naar dirk.roosen2@telenet.be, graag vóór 1 maart 2016. Misschien valt er iets te rapen.

Oplossing vorige keer: koningin.

Filip heeft de drankbonnetjes gewonnen. Santé Filip!

"Men kent een taal als men er met kleine kinderen in kan converseren."

(Karel Jonckheere)

SINTERKLAAS (DE ÉCHTE) KWAM OP BEZOEK

COLOFON

Bestuur:

Joannes Raepsaet: voorzitter, wedstrijdler, materiaalmeester, toernooicommissie, toernooileider clubcompetitie en interclubverantwoordelijke

Yves De Smedt: ondervoorzitter

Hubert Debunne: secretaris, penningmeester

Tinneke Moyson: webmaster

Marck Bonne: bibliotheekbeheer, toernooicommissie

Rudy Himpe: coördinator jeugdwerking (voorlopig ook nationale interclubs)

Elias Verhalle: jeugdopleiding (stap 2+), alternatief toernooi 2013-2014, toernooicommissie

Jonathan Van Laeken: coaching / lesgever gevorderden

Tekst voor het volgende tijdschrift wordt

TEN LAATSTE op 1 maart 2016

verwacht op

dirk.roosen2@telenet.be

Overname uit dit tijdschrift mag,
mits akkoord van de auteur.
Iedere tekstbezorg(st)er is verantwoordelijk
voor zijn/haar bijdrage.

Werkten mee: Stijn, Marck, Yves, Tinneke en Nicole

In dit boekje:

Voorwoord.....	1
□ Alain Wettach (1971) ⇔ ■ Stijn Hertelé (2034) 3	
Ook de dames hebben hun schaakkampioenes.....	7
Schaken in het pre-computertijdperk: Michail Tal. 12	
De draak op het Belfort	21
Paardensprong	22
Sinterklaas (de échte) kwam op bezoek.....	23
Colofon	24

